•• ČETRTI SAMOPRISPEVEK V LJUBLJANSKIH OBČINAH ZA VAROVANJE IN IZBOLJŠANJE OKOLJA ••

● Ivo Samec — predsednik operativnega štaba

Ljubljančani se zavedamo, da brez čistega zraka in vode jutri ne bo zdravja

Ljubljana z območjem petih občin predstavlja enoten komunalen, urban in življenjski prostor. Zato sta tudi varovanje in izboljšanje okolja — predvsem zraka in vode — nalogi vseh Ljubljančanov. Tokrat, ko se ponovno odločamo o zbiranju sredstev za zaščito teh življenjskih dobrin iz svojega žepa — s samoprispevkom, se odločamo za blaginjo jutrišnjega dne in naših otrok. Referendumska odločitev za samoprispevek predstavlja le nadaljevanje tistega našega »za«, s katerim smo v preteklih petnajstih letih obogatili Ljubljano za množico otroških vrtcev, osnovnih šol, domov za ostarele, zdravstvenih domov ..., in podaljšuje našo odločenost za solidarno reševanje skupnih težav. V javni razpravi (njen prvi del bo trajal do 27. septembra) se pojavljajo različna vprašanja, predlogi, pobude in mnenja. IVO SAMEC, predsednik operativnega štaba za izvajanje samoprispevka IV. pri mestni konferenci socialistične zveze, nam je osvetlil nekatere med njimi.

Ne le izboljšanje okolja, ampak tudi preživetje v izrednih razmerah

Projekte, ki jih predvideva program četrtega samoprispevka — ekološka sanacija Termoelektrarne in toplarne Ljubljana, gradnja povezovalnega sistema mestnega vodovoda in lokalnih vodovodnih sistemov ter njihova sanacija, izgradnja kanalizacije, osrednje čistilne naprave, odlagališča komunalnih odpadkov, komunalna sanacija grajskega pobočja ter komunalna ureditev prometnega središča ob ljubljanski potniški postaji — vse bi lahko imenovali »projekte preživetja«.

»Ne le preživetja v normalnih temveč tudi v izrednih razmerah,« je dejal Ivo Samec. »Kar spomnimo se precejšnje požarne in potresne ogroženosti Ljubljane, primerov razlitja strupenih tekočin v podtalnico ter grozljivih posledic černobilske katastrofe, ko je bila oporečna voda iz lokalnih črpališč povsem neuporabna in jo je bilo treba dovažati iz centralnega vodovodnega sistema. Res je, da živi na primestnem področju le 15 odstotkov Ljubljančanov, a ne smemo pozabiti, da prehranjujejo celo mesto, ob morebitnih nesrečah pa bi bilo v okolico Ljubljane evakuirano tudi vse njeno prebivalstvo,« je dodal Ivo Samec. In če so pred leti po načelu solidarnosti in vzajemnosti tudi prebivalci primestnih zaselkov plačevali komunalni dinar za izgradnjo centralnega mestnega vodovodnega sistema, je prav, da se jim slednjič ta denar tudi povrne z zdravo pitno vodo.

Zakaj samoprispevek?

Eno pogostejših vprašanj, ki se pojavljajo v razpravah, je tudi: zakaj naj se tako pomembne naloge s področja varovanja in izboljšanja okolja financirajo prav s samoprispevkom je in ne iz sredstev, zbranih po redni poti. »Najprej povejmo,« je

Ivo Samec

dejal Ivo Samec, »da pri nas nimamo nekakšnega državnega denarja, ki bi ga lahko porabili v ta namen, čeprav nekateri mislijo drugače. Denar, ki ga po samoupravno dogovorjeni poti ter s cenami, ki še zdaleč niso ekonomske, zberemo, velikokrat ne zadostuje niti za uresničitev rednih nalog. Kar spomnite se, s kakšno težavo poteka v združenem delu podpisovanje samoupravnih sporazumov o temeljih planov sisov materialne proizvodnje, med njimi tudi komunale. Za nameček predvidevajo naloge, zapisane v srednjeročnih načrtih, stoodstotni pristop in tudi priliv sredstev. Morda bi predvidene objekte samoprispevka IV. zgradili in financirali tudi po redni poti, a z dolgim zamikom tja v leto 2000! Mi pa potrebujemo zdravo vodo in čist zrak zdaj!«

Predlog programa četrtega ljubljanskega samoprispevka, s katerim bi predvidoma zbrali okoli dvajset milijard dinarjev (to predstavlja polovico potrebnih sredstev za uresničitev programa, ostala pa bi bila zagotovljena iz rednih sredstev in posojil), omogoča, da bi bili pereči ljubljanski ekološki problemi rešeni že v naslednjih petih letih ali — zaradi nujne faznosti izgradnje — v začetku naslednjega srednjeročnega obdobja. Tako bi ostal marsikakšen komunalni dinar tudi za potrebe krajevnih skupnosti, ki jim zdaj ni moč ustreči.

Uspehi dosedanjih treh samoprispevkov so porok četrtemu

V drugem delu javne razprave, ki bo trajal od začetka oktobra do 5. novembra, ko bo mestna skupščina sprejela sklep o razpisu referenduma, bo vsaka načrtovana naložba temeljito predstavljena s svojimi tehničnimi lastnostmi, ceno, finančno konstrukcijo in faznostjo izgradnje. Zato so bojazni o nedoslednem uresničevanju programa odveč. »Zaupanje delovnih ljudi in občanov Ljubljane lahko gradimo tudi na čistih računih dosedanjih treh samoprispevkov,« je dejal Ivo Samec.

Omenimo le rezultate tretjega samoprispevka. Od 36 objektov, ki jih predvideva sprejeti odlok, je zgrajenih in predanih uporabnikom 24 objektov. Pet (Mladinsko klimatsko zdravilišče na Rakitni, porodnišnica, ter osnovne šole Kolezija, Danile Kumar in A. Jakhla) jih je še v gradnji. Dva objekta (zdravstveno postajo Škofljica in vrtec na Lavrici) bomo začeli graditi letos. Pet objektov (2 zdravstvena domova in 3 vrtci) pa bomo začeli graditi letos v začetem srednjeročnem obdobju, skladno s srednjeročnimi programi sisov družbenih dejavnosti. Zamik sta povzročila zakonodaja, ki je prepovedala negospodarske naložbe in tako tudi sofinanciranje objektov samoprispevka, ter zamik v izgradnji stanovanjskih sosesk.

Ljubljančani se zavedajo, kot kažejo dosedanje razprave, da brez ekološke sanacije zraka in vode jutri ne bo zdravega življenja, zato podpirajo ekološko naravnanost četrtega samoprispevka.

VIDA PETROVČIČ

● Posvet z nosilci javne razprave o osnutku programa IV. samoprispevka

Dne 22. avgusta je bil v KD Španski borci posvet vseh nosilcev javne razprave o osnutku programa IV. samoprispevka. Posvet je sklical predsednik OK SZDL Janez Lah, vabljeni pa so bili predsedniki in sekretarji KK SZDL, predsedniki skupščin in svetov KS, tajniki KS in sekretarji OO ZK v KS. Vabljeni so bili tudi predsedniki sindikalnih konferenc in nosilci investicij ter predstavniki občinske skupščine in občinskih družbenopolitičnih organizacij. Strokovne razlage so k programu podali člani sekretariata operativnega štaba IV. samoprispevka in nosilci investicij. Udeležba je bila dobra, tako da so tudi po tej strani izpolnjeni pogoji za kvalitetno razpravo v temeljnih samoupravnih skupnostih.

Na posvetu smo se dogovorili za javno razpravo, ki jo bomo v naši občini zaključili 26. septembra, ko bo seja občinske konference SZDL. Javno razpravo je obvezno organizirati v vseh krajevnih skupnostih, datume razprav pa predhodno sporočiti občinskemu štabu.

Kot oblika javne razprave bodo v naši občini organizirane tudi štiri sekcije v različnih krajih in za različna področja, tako, da bo imel sleherni občan priložnost dobiti še dodatna strokovna pojasnila in bo lahko svoj interes javno usklajeval s splošnim interesom.

● Sekcijske obravnave posameznih objektov IV. samoprispevka

V okviru javne razprave o osnutku programa IV. samoprispevka bodo v naši občini štiri sekcijske obravnave.

●

Prva sekcijska obravnava je bila 4. septembra v Zalogu na temi: centralna čistilna naprava in odlagališče odpadkov. Zapis o tej sekciji preberite na tej strani.

●

Druga sekcijska obravnava je danes, 10. septembra ob 18. uri v kulturnem domu KS Dolsko na teme: gradnja povezovalnega sistema mestnega vodovoda, zaščita varstvenih pasov vodnih virov, izgradnja lokalnih vodovodnih sistemov, sanacija lokalnih vodovodov.

●

Tretja sekcijska obravnava bo jutri, 11. septembra ob 18. uri v KD Španski borci, Zaloška c. 61 na eno samo temo: ekološka sanacija Termoelektrarne-Toplarne Ljubljana.

●

Četrta sekcijska obravnava bo v sredo, 17. septembra ob 18. uri v KD Španski borci, Zaloška 61 na temi: sanacija grajskega pobočja, komunalna ureditev potniške postaje Ljubljana.

● NA SEKCIJI V ZALOGU »DA« ZA ČETRTI SAMOPRISPEVEK IN ČISTILNO NAPRAVO

Krajani so zahtevali zagotovilo za ekološko neoporečno delovanje naprave, ureditev transporta in ponovno preučitev lokacije

Prva izmed štirih sekcij, ki jih je v zvezi z obravnavo četrtega samoprispevka v ljubljanskih občinah pripravila naša občinska konferenca SZDL, je bila minuli četrtek v Zalogu. Osrednji temi te sekcije, vodil jo je predsednik naše OK SZDL Janez Lah, sta bili razpravi o gradnji čistilne naprave v Zalogu in odlagališču komunalnih odpadkov na Barju.

Krajani, ki so se udeležili sekcije, so poudarili, da podpirajo program četrtega samoprispevka in s tem tudi gradnjo čistilne naprave v Zalogu, vendar zahtevajo, da mora naprava delovati ekološko neoporečno, urediti je treba transportne poti in ponovno preučiti lokacijo. Dogovorili so se za pisno potrditev, da bodo pri gradnji upoštevani vsi ukrepi, ki bodo preprečevali onesnaževanje. Ko bo vse to pripravljeno, naj bi sekcijo ponovno sklicali. V vsem, kar delamo, so dejali, je treba najprej videti človeka, saj so dosežki tehnologije namenjeni prav njegovemu kakovostnejšemu bivanju. Sicer pa je bila sekcija sklicana prav zato, da se dorečejo še nekatere nejasnosti.

»Ni dvoma o tem, ali samoprispevek da ali ne, tudi ni dvoma o tem, ali potrebujemo ali ne čistilno napravo,« jasno je tudi, da ta mora biti v Zalogu, ker je tu sotočje obeh rek, ne želimo pa, da bi zaradi čistilne naprave odprli novo ekološko vprašanje v Zalogu. Ta del naše občine že tako sodi med najbolj onesnažena območja v Ljubljani,« je poudaril prvi od razpravljavcev, pridružili pa so se mi tudi drugi.

Krajani Zaloga so hoteli dobiti odgovore predvsem na tri najpomembnejša vprašanja: ali zdajšnje lokacije za čistilno napravo ni mogoče premakniti dva ali tri kilometre bolj proti vzhodu, to je dlje od naselja, ali obratovanje čistilne naprave ne bo povzročalo smradu in hrupa, ki bi dosegla naselje, kje bodo vozili tovornjaki med samo gradnjo in tudi potem, ko bo čistilna naprava že delovala. (Na dan naj bi namreč v zaprtih kontejnerjih odvozili okoli 100 ton blata.) Nekaj pomislekov je bilo tudi proti večstopenjski gradnji naprave, saj stvari, ki se gradijo na ta način, rade ostanejo nedokončane oziroma traja postopek daljši čas, kot je bilo sprva predvideno.

Iz razprave je bilo razbrati, da je izmed vseh nejasnih stvari še najbolj sporna lokacija. Navzoči predstavniki delovne organizacije Vodovod-Kanalizacija in našega občinskega komiteja za urbanizem in varstvo okolja niso uspeli popolnoma prepričati krajane, da lokacije ni mogoče spremeniti. Povedali so, da je lokacija načrtovana že od leta 1966 (od takrat se je sicer zmanjšala za okoli 35 odstotkov površine), zapisali smo jo tudi v naš dolgoročni plan, ki je bil sprejet po demokratični poti, če bi objekt postavili nižje, bi to podražilo gradnjo zaradi talne vode, hkrati pa je na prostoru, ki ga predlagajo krajani, predviden tudi stadion tehnične kulture. Na vprašanje, zakaj čistilna naprava tu in ne bližje sotočju, želijo krajani dobiti strokoven odgovor.

Po zagotovilih predstavnika Smelta bosta smrad in hrup ukročena. Prva nadloga bo odpravljena tako, da bo naprava v delu, kjer lahko prihaja do smradu, popolnoma zaprta. To sicer ni v navadi, saj je takih čistilnih naprav v svetu le pet odstotkov, vendar gre zato, da bodo res upoštevani vsi varnostni ukrepi. Za manjši hrup pa bodo poskrbeli blažilci na kompresorjih, obenem pa bo še letos posajeno drevje, ki bo tudi varovalo proti hrupu. Nekaj nejasnosti je ostalo še v zvezi s transportno potjo, predlagana je ureditev neke poljske poti, vendar je bilo rečeno, da bi to kazalo urejati skupaj s potjo za celotno zaloško industrijo. Gradnja v eni sami etapi pa je seveda nemogoča, saj zato nikakor ni mogoče zbrati denarja.

D. J.

● V industriji se že pogovarjamo o robotiki in spogledujemo s svetovno tehnološko revolucijo v informatiki. V občinah glavnega mesta republike (središče vsega naj) pa ljudi še vedno oskrbujemo s pitno vodo z gasilskimi cisternami.

S. G.

Zdravo in čisto Ljubljano tudi bodočim rodovom

Odpravljanje škodljivih vplivov na okolje in varovanje okolja sta prav gotovo prednostna naloga vsakega posameznika, sleherne organizacije oziroma skupnosti in družbe kot celote.

To velja tudi za vse nas, ki živimo in delamo na območju ljubljanskih občin. Pri uresničevanju te naloge gre po eni strani za čisto drobne, vsakdanje stvari, ko brezbrižno odvržemo na ulici ali zelenici papir, cigaretni ogorek, pa tudi, ko načrtujemo nove gospodarske, energetske, komunalne in druge naložbe.

Zavest o pomembnosti zdravega in čistega okolja je vedno bolj prisotna med nami — prebivalci Ljubljane. Ni nam vseeno, kakšen zrak vdihavamo, kakšno vodo pijemo, ni nam vseeno, da Ljubljana ni več čista Ljubljana. Še posebej nam ni vseeno, v kakšnem okolju bodo živeli in ustvarjali naši mladi in bodoči rodovi.

Na vsa ta vprašanja in probleme so občani ljubljanskih občin opozorili v razpravah pri oblikovanju in sprejemanju dolgoročnega plana razvoja občin in mesta Ljubljane do leta 2000 in sprejemanju planskih dokumentov za obdobje 1986—1990. Zavest in zahteve delovnih ljudi in občanov po čim hitrejšem in učinkovitejšem odpravljanju škodljivih vplivov na okolje in njegovem varovanju so prispevale k temu, da smo v srednjeročnem razvojnem načrtu predvideli za naložbe ekološkega pomena tudi delež samoprispevka občanov in to za realizacijo tistih objektov, ki so življenjskega pomena za sedanji in bodoči družbeni in gospodarski razvoj ljubljanskih občin.

Če bi namreč izpustili možnost razrešitve teh problemov s samoprispevkom, bi naloge spričo vse težjega gospodarskega in s tem materialnega položaja investitorjev sicer uresničili, toda mnogo kasneje — morda šele do leta 2000.

Teče javna razprava v krajevnih skupnostih in organizacijah združenega dela, kjer bomo občani in delovni ljudje lahko povedali svoje mnenje, kaj mislimo o predlogu, da za uresničevanje tako pomembnih nalog nadaljujemo s samoprispevkom, pa tudi povedali mnenje o predloženem programu.

V Socialistični zvezi občin in mesta Ljubljane smo prepričani, da se boste odzvali vabilu na javno razpravo, v njej ustvarjalno sodelovali in tako po svojih močeh prispevali k oblikovanju dokončnega programa investicij, kot tudi k pozitivni opredelitvi na samem referendumu — zato, »da bo tudi jutri življenje«. To globoko prepričanje izražam predvsem zato, ker smo Ljubljančani že večkrat doslej, tudi ob treh dosedanjih samoprispevkih, dokazali, da smo pripravljeni in sposobni življenjske interese reševati solidarno, s pomočjo nas vseh.

Sredstva, ki smo jih delovni ljudje in občani v Ljubljani prispevali v dosedanjih treh samoprispevkih, so koristno naložena. V šolah, vrtcih, domovih za ostarele ter zdravstvenih in kulturnih ustanovah, ki smo jih zgradili, poteka življenje in delo, ki smo ga veseli, in ki Ljubljano uvršča med mesta z relativno zelo dobro razvitim družbenim standardom.

Ko vabimo občane k razpravi in k pozitivni odločitvi, da del ekoloških in razvojnih vprašanj razrešimo s samoprispevkom, pa s tem nikakor ne odvezujemo vseh nosilcev razvoja v petih ljubljanskih občinah njihove odgovornosti za odpravljanje škodljivih vplivov in varovanje okolja.

PREDSEDNIK MK SZDL:
TONE FLORJANČIČ

Zdravje naših otrok v luči statistike

Zdravstvena statistika je resda cela znanost, večkrat komaj razumljiva, prej suhoparna kot zabavna; njena govorica številk pa nam kljub temu pove marsikaj zanimivega. Naš otroški dispanzer s statističnimi metodami redno spremlja zdravje in bolezni otrok v občini. Nekateri podatki bodo gotovo zanimivi in koristni bralcem.

NATALITETA nam kaže intenziteto rojevanja v enem letu — število živorojenih otrok v odnosu na število prebivalcev. Statistika kaže stalen padec natalitete v naši občini: 1979 smo dosegli stopnjo 18.1, lani pa le še 13.9. Nazornejše nam padec pokaže podatek, da se je 1979 leta 64.025 občanom rodilo 1163, lani pa 70.882 prebivalcem 994 otrok. Padanje natalitete spremljajo že leta v celi republiki — žal naša občina ni izjema. Pojav se sme posplošiti, ravno tako vzroke in posledice. Naj navedem le enega: težke in neprespektivne življenjske razmere mladih in posledica: staranje prebivalstva.

SMRTNOST DOJENČKOV omenjam le zaradi splošno znanega dejstva, da je ta statistični podatek eden od kazalcev razvitosti družbe. Smrtnost dojenčkov v nerazvitih predelih sveta presega 100. n.pr. Kosovo 1966 leta 100.8. Lani je od 989 živorojenih Moščanov 11 umrlo. Stopnja umrljivosti dojenčkov občine 11,1 je na nivoju najrazvitejših. Ker pa vemo, da po nobenem od ekonomskih kazalcev ne sodimo mednje, kaže za ta izredno ugoden podatek iskati vzroke drugje, ne nazadnje v dobro organizirani in dovolj strokovni zdravstveni službi.

OBOLEVNOST DOJENČKOV obsega vsa bolezenska stanja v enem letu: število vseh obolenj z ozirom na število dojenčkov. Zanimivi so zlasti podatki o stopnji obolevnosti za nekaj let nazaj, za čase, ko smo v pričakovanju podaljšanja porodnega dopusta manj strogo odobravali podaljšanja na konziliju ZD. Število mater, ki so tako že lani ostale pri dojenčku do leta starosti, se je strmo povečalo. Podatki o stopnji obolevnosti dojenčkov kažejo, da se je hkrati zmanjševalo število obolenj od stopnje 4.67 leta 1983 do 3.99 leta 1985. Povedano z absolutnimi števili: lani je približno enako število dojenčkov prebolelo kar 512 obolenj manj, kot 2 leti prej. Vsi vemo, da je po novem zakonu sedaj vsaka mama z dojenčkom 1 leto doma in upravičeno lahko pričakujemo še nižjo stopnjo obolevnosti. O tem bomo statistične podatke objavili drugo leto.

Obolevnost otrok zajema po isti metodi kot dojenčke, predšolske otroke od 1. leta dalje. Redni bralci se bodo gotovo spomnili podatkov in primerjave obolevnosti otrok med Mostami in Jaršami ter Poljem za leto 1984, objavljenih v 1. letošnji številki Naše skupnosti.

S toliko večjim zanimanjem smo zato analizirali statistične podatke za 1985. leto. Primerjava pokaže, da je stopnja splošne obolevnosti približno enaka: predlani 4,50, lani pa 4.30. Številke so neusmiljene in nam kažejo, da nismo storili veliko koristnega za izboljšanje zdravja otrok v naši občini.

SPECIFIČNA OBOLEVNOST OTROK kaže strukturo obolenj. Kot po svetu, tudi pri naših otrocih prevladujejo akutna obolenja dihal (AOD), saj predstavljajo 52.88 % vseh obolenj.

Stopnja obolevnosti za AOD je skoraj enaka; lani 2.39 in predlani 2.37. Ker onesnaženost vdihavanega zraka poveča pogostost in težo AOD, spremljamo že drugo leto odvisnost stopnje obolevnosti od oddaljenosti otrokovega doma do največjega onesnaževalca zraka: toplarne. Primerjava pokaže enako zakonitost, kot smo jo ugotovili leta 1984: stopnja obolevnosti otrok za AOD se veča z večanjem bližine doma centru emisije. Podkrepimo trditev — s številkami za leto 1985: stopnja obolevnosti otrok je najvišja v Mostah (2.79) višja v Jaršah (2.30) in najnižja v Polju (1.92). Stopnje in zaporedje enake kot leto prej! Če številke preberemo manj statistično, je verjetnost, da bo otrok v Polju zbolel za AOD, manjša kot v Mostah.

Podatki obolevnosti otrok nas moralno obvezujejo, da storimo vse, kar bi prispevalo k manjši obolevnosti. Kaže, da ima naša generacija priliko, dolžnost in dolg, da popravi krivico, storjeno otroškemu zdravju s tem, da izrabi vse tehnične možnosti za sanacijo okolja. Z montažo čistilnih naprav na »Toplarni« pričakujemo, da bodo statistični podatki o AOD naših otrok pokazali to, kar že kažejo pri obolevanju dojenčkov ob podaljšanju porodnega dopusta. Nekaj teh podatkov naj bi ohranili v spominu do tedaj, ko bomo glasovali o samoprispevku.

ZDRAVSTVENI DOM MOSTE
OTROŠKI DISPANZER
Marjan MRAMOR, dr. med.

● Nova porodnišnica, najimenitnejši objekt III. samoprispevka

Skorajda na vsakem koraku v tem našem ljubljanskem prostoru naletimo na takšen ali drugačen objekt družbenega standarda, ki je bil postavljen iz prvega, drugega ali tretjega samoprispevka Ljubljančanov. Le nejeverni Tomaži še ne verjamejo, da je šel in da se ves zbrani denar iz samoprispevka res načrtno porabi. Pa kaj bi, tako je bilo in bo, človek po sebi družbo meri.

Ob začetku gradnje porodnišnice ob Zaloški cesti smo v Naši skupnosti napisali kar veliko podrobnosti o tem, tako potrebnem in željenem objektu našega zdravstva. Mamice naših otrok vedo, kakšni nemogoči pogoji in razmere so v sedanjih dveh ljubljanskih porodnišnicah in bodočim mamicam privoščijo novo porodnišnico, ki je ta čas že pod streho in se gradnja nadaljuje v njeni notranjosti, tako da bo prihodnje leto že končana. To bo zadnji, lahko rečemo najimenitnejši objekt vseh Ljubljančanov iz III. samoprispevka.

S starim objektom je nova porodnišnica neposredno povezana s hodnikom pod zemljo in z mostovžem do Šlajmarjeve ulice.

Glavni dohov v porodnišnico bo peš pot z Zaloške ceste, urgentni dovoz pa bo po Šlajmarjevi.

(Foto: S.G.)

DA BO TUDI JUTRI ŽIVLJENJE

● Sekretariat za ljudsko obrambo je nabavil:

Dve novi cisterni za dovoz pitne vode

Našim bralcem so znane vsakoletne zagate s pitno vodo v hribovitih območjih naše občine. Dan za dnem je treba polniti vodnjake domačij, ki še niso povezane z lokalnimi vodovodi, v zelo suhih ali zelo mrzlih obdobjih pa tudi ti presahnejo, saj je porabnikov ob oživljanju kmetijstva in turizma na teh območjih vedno več.

V sušnem obdobju je potreben dovoz vode na območja KS Besnica, Klopce, Lipoglav in del KS Zadvor. Izvajalci tega dovoza so bili predvsem gasilci, ki s svojimi vozili to lahko zagotavljajo. Pri tem je seveda del teh vozil odtujen osnovnemu namenu in bi zato ob požaru gasilci manj uspešno intervenirali. Po dogovoru z izvršnim svetom je zato občinski sekretariat za ljudsko obrambo nabavil 2 cisterni s kapaciteto 2200 litrov, s katerima bodo v sušnem obdobju zagotavljali dovoz vode na območja KS Klopce in KS Lipoglav. Seveda bo takšna dobava vode mnogo hitrejša, ne nazadnje pa tudi cenejša, ker si bodo vodo lahko pripeljali porabniki sami z lastnimi vozili — traktorji. Za uporabnike, ki ustreznih vozil nimajo, pa bo dobrodošla medsosedska pomoč, ki pa na teh območjih ni bila nikdar vprašljiva.

Za prizadete kraje je to seveda velika pomoč, nikakor pa ne more biti trajna rešitev, saj je pomanjkanje vode še vedno cokla hitrejšemu razvoju teh krajev, v katerih je že brez tega življenje trše. Trajna in prava rešitev so seveda lokalni vodovodi z dovolj velikimi zmogljivostmi in povezava z mestno vodovodno mrežo.

Dolgoročna rešitev preskrbe s pitno vodo na hribovitem območju naše občine pa se prav zdaj svetlika na obzorju. V predlaganem programu za IV. samoprispevek namreč, o katerem prav zdaj teče široka javna razprava. Prav samoprispevek je najkrajša pot, vse druge so mnogo daljše. Sicer pa lahko več o tem preberemo v samem gradivu, ki so ga prejšnji teden dobila vsa gospodinjstva in ima naslov: **Četrti samoprispevek v ljubljanskih občinah za varovanje in izboljšanje okolja.**

● Občinski operativni odbor IV. samoprispevka

Na seji predsedstva OK SZDL je bil imenovan občinski operativni odbor za organizacijo in izvedbo IV. samoprispevka v naši občini.

Predsednik operativnega odbora je Janez Lah, delegat OK SZDL Breda Papež, delegat OK ZKS Ivan Kuhar, delegat OS ZSS Milan Zaletel, delegat OO ZZB NOV Marjan Moškrič, delegat OK ZSMS Leon Toplek, delegat izvršnega sveta Jože Leskovšek, delegat komiteja za urbanizem in gradbeništvo Stane Mikuž, delegat KS Dolsko Jani Cerar, delegat KS Zalog Vilko Sluga, delegat KS Besnica Marjan Križaj, KS Šelo pa delegata še ni imenovala.

● Predsedstvo MK SZDL Ljubljana je sprejelo stališče, naj bi bili oproščeni plačevanja samoprispevka vsi delavci, delovni ljudje in občani, ki ne dosegajo 65-odstotnega povprečnega osebnega dohodka v Ljubljani. Prav tako kot se usklajujejo zneski o zajamčenem osebnem dohodku ali najnižji pokojnini v republiki, bi se usklajevala višina cenzusa o 65% povprečnem osebnem dohodku v Ljubljani vsake pol leta z objavo v Uradnem listu SRS.

To pomeni, da IV. samoprispevka ne bi plačevali vsi tisti občani ljubljanskih občin, ki imajo osebni dohodek izpod 70.000 dinarjev.

Sotočje treh rek

Slika nam nudi pogled na obširno ljubljansko ravnico, po kateri se na vse strani neusmiljeno razrašča mesto z vso svojo težo in podobo. Čisto tu na spodnjem koncu te ljubljanske ravnice se združujejo tri reke s prelepimi imeni: Ljubljanica, Sava in Kamniška Bistrica. Tu se združijo in skupaj stisnjene v šumeče valove nadaljujejo pot skozi tesni zasavskih hribov. Takrat, ko so ljudje živeli še predvsem od kmetijstva in obrti, so se te tri lepotice ob sre-

čanju tukaj na tem sotočju gotovo spraševale, katera je lepša. Kamniška Bistrica, solza Kamniških Alp, Sava, krasotica izpod Triglava, Ljubljanica, skrivnostna tiha in hladna popotnica Snežniških gozdov in številnih kraških jam. Ena lepša bila je od druge tedaj. In danes? Gnojnica ob gnojnici, bi lahko nekoliko trdo rekli; kar je lepega ostalo, so le še njihova imena in na srečo vsaj njihovi izviri. Strokovnjaki pravijo, da je onesnaženje tu tolikšno, kot bi ga dajalo mesto z milijon in 400 tisoč prebivalci.

Slovenska javnost se zaveda te sramote. Onesnaževalci teh treh rek se trudijo, da bi razmere izboljšali. Kranjčani na primer so letos zgradili svojo mestno čistilno napravo. Ljubljančani pa smo že pred leti zgradili mestni kanal od Medvod do Zaloga, skoraj do sotočja. Denarja za zaključno čistilno napravo ni, zato se vsa tekoča umazanija zliva tu pod Zalogom v Ljubljanico. Do tu pa je Ljubljanica že čista skoraj tako, kot je bila nekoč. Torej manjka le še zaključni napor in Ljubljančani bomo opravili svojo moralno in humano dolžnost do sebe, potomcev in vseh ob spodnjem toku Save živečih ljudi. Predlog, da to opravimo s IV. samoprispevkom, je zato treba podpreti in ga kar najhitreje uresničiti. Tako bomo z zgledom pokazali pot še onesnaževalcem drugih rek, da se bodo nekoč naše slovenske reke ob sotočjih spet kot lepotice spogledovale in spraševale, katera od njih je lepša.

Besedilo S. G.,
fotografija Dušan G.

DA BO TUDI JUTRI ŽIVLJENJE